

26. oktober 2018

Referat – Regionvandrådsmøde

Mødested;

Hotel Søparken, Aabybro fredag den 26.10 – lørdag den 27.10 2018.

Deltagere;

10 vandværker, 26 vandværksfolk, herunder direktør Susan Mønster og Pressechef Martin G. Andersen fra sekretariatet i Danske Vandværker, alle 5 fra Region Nord's bestyrelse samt 1 fra Region Syd og foredragsholdere.

Inden mødet var der fremsendt indbydelse med udførligt program, dette er til orientering vedhæftet nærværende referat.

Ad. 1. Velkomst ved Regionsformand Per Roth (PR).

PR bød alle hjertelig velkommen og redegjorde for motivering af dagens program.

Ad. 2. Indlæg ved maskinmester Christian Christiansen (CC) fra PC Brøndboring.

Christian indledte med at fortælle kort om sin baggrund og sin faglige uddannelse, han er trådt ind i firmaet som led i et generationsskifte med sin far. Har arbejdet med projekter og salg og sidder i afdelingen i Højslev. Herefter fortalte han kort om databasen Jupiter, antal brønde og borer. Der er 350.000 borer og 35.000 brønde i Danmark. Indlægget handlede yderligere mere detaljeret og konkret om selve boringskonstruktionerne og renoveringer på grund af for eksempel moderniseringer og forbedret arbejdsforhold omkring boreren. Opbygningen af boreren, filter, forerør, grus kastning, bagfyld og forsegling m.v.

I gamle dage var udtrykket "Drik øl – i stedet for Drik vand".

Christian kom også ind på renovering på grund af mekaniske problemer og vandkemi. Det kan eksempelvis være i forbindelse med nitrat, pesticider mv., og forsamlingen hørte om de ældste metoder for etablering af brønde med tør brønde frem til udviklingen i dag. De seneste 10 år er der kommet langt mere fokus på etablering og optimering af brøndkonstruktion. Alle de borer der laves i dag fyldes helt om med bentonit. Der er ligeledes kommet langt mere lovgivning på området, men er den tidssvarende?

Herefter masser af detail teknik om en række forskellige "hotte" emner, herunder niveaubestemt prøvepumpning øverst og nederst i filter og om årsager til

boringsnær forurening, kildepladser, underlige test på "spørgelsesboringer, rundvisning på google i forhold til boringer og meget mere.

Slides fra indlægget er vedhæftet dette referat.

Ad. 3 Indlæg ved politisk chef i Danske Vandværker, Martin Gertz Andersen (MGA).

Martin indledte med at fortælle om sin baggrund og primært om sin rolle i Bruxelles gennem 15 år. Han er glad for at være retur i Danmark og tage sig af vandområdet på politisk plan. I øvrigt er Danmark og Østrig de 2 lande i Europa, der leverer det reneste vand, og vi er foregangsland indenfor vand.

Martins indlæg handlede om foreningens politiske indsatsområder og om at bruge rent drikkevand til udvinding af varme og andre beslægtede forhold.

Indlægget startede med udgangspunkt i de mest højaktuelle emner og mest markante mærkesager netop nu – MGA har f.eks. været i radioen dags dato om temaet vand, han fortalte om foreningens interesser og samarbejdspartnere og ikke "mindst" modstandere.

Der er f.eks. generelt problemer med overvågning og beskæring af denne overvågning, da der er kommet ny viden og efterfølgende ny lovgivning.

Der er også meget fokus på BNBO og den forbindelse også landbruget, dyrkningspladser, pesticider og vaskepladser, der må ikke fremover etableres vaskepladser inden BNBO- områder og holdning til vandrensning og videregående vandbehandling. Der er ikke en enkelt rensemetode, der løser al rensning af vand og al vandbehandling, der opfylder reglerne for rent drikkevand. Kildepladserne er under pres. Vi skal lære i fremtiden, at vores kildepladser er "helligt område".

Vedrørende brug af rent drikkevand til udvinding af varme, MGA vil ikke gå ind i sagen om Dronninglund, men fortalte generelt om holdningen på landsplan, hvor der er holdt møde med Dansk Fjernvarmeforening. Der er nu lavet en fremtidig aftale, om hvordan man skal regulere dette. Vandet må IKKE blive brugt på andet end af justere temperaturen, der må dermed IKKE kunne udledes mere vand ud til forbrugere ad denne kanal. (Symbiose løsninger – "man har begge parter problemer – men ved fælles hjælp, hjælper man hinanden"). Der er reelt tale om "nedkøling af vores drikkevand".

Vandsektorloven:

Energi – og forsyningsministeren har NU været rundt og besøge en række vandværker og høre om bøvlet og bureaukratiet – der er tanker om markant regelforenkling ved en kommission, som Sofie Løhde, står i spidsen for. Blandt andet er der forslag om at et vandværk på en generalforsamling, skal kunne beslutte, at træde ud af vandsektorloven og også beslutte om de vil træde ud af skattepligt. Modsat siger andre, at forsyningspolitik også er skatte- og afgiftspolitik. Der kommer en ny vandsektorlov 3, der forventes vedtaget i 2019, og der pilles måske ved de magiske grænser.

Afslutningsvist er der en mulig kapitaliseringstendens på vej i branchen – hvor værker kan risikere at blive opkøbt / opslugt i forbindelse med fusioner og

sammenlægning under dække af sammenlægningsgevinster. MGA oplyser, at I de lande hvor det har fundet sted (vandboss 'er kaldes og vandrotter) går tendensen nu den anden vej, og man har erkendt, at man ikke skulle have ladet sig kapitalisere.

EU-drikkevandsdirektiv;

Den oprindelig direktiv fra 1998 (justeret 2015) var til afstemning i mandags – MGA gav en opdatering og en status på, hvordan det er gået. Det er nyt for Danske Vandværker, at foreningen nu også er begyndt at arbejde på denne front. Det gør blandt andet, at foreningen nu kan opdage kommende lovgivning inden, det implementeres i Danmark – og kan benytte sig af f.eks. høringsvar m.v.

Ad. 4 Indlæg ved Administrerende direktør Susan Münster (SM). Danske Vandværker.

Susan indledte med en kort præsentation af sig selv som nytiltrådt direktør i Danske Vandværker. Hun trives rigtigt godt i organisationen.

Herefter fortalte SM om Danske Vandværker strategi frem til år 2020 og SM fortalte samtidigt om "sidste nyt fra foreningen".

SM indledte med at berette om sin start i foreningen og om hendes første iagttagelser som ny tiltrådt.

Efterfølgende fortalte SM om følgende emner; foreningsstruktur, direktørskifte, landbestyrelsens fodslag og kommunikation, manglende fokus på de "store" værker og manglende forståelse for de "små" værker og formandsskifte m.v.

"Det frivillige arbejde og generationsskifte er vores forenings største udfordring, hvis vi skal overleve" – CITAT SM. (Vand er forudsætningen for liv).

SM's egne visioner er – 1) indfri målsætningerne 2020 og 2) fremtidssikring (vores DNA, vi er forbrugerejet, engagement og involvering). Hvordan går vi det? Påvirkning af EU-lovgivning, national politisk indsats samt lokal indsats over for kommunerne. Vi skal derfor være den forening, der ved mest om drikkevand. Hvem tør du overlade din vandforsyning til, og hvilke muligheder er der? – private investorer, andet vandværk eller kommunens vandværk? Husk forbruger eje er demokratisk og effektivt ejerskab, det skal der værnes om mere markant fremover.

Det fremadrettede fokus for foreningen bør være;

*) Vi møder de små vandværker i øjenhøjde og hjælper med at se på fremtidens scenarier.

*) Vi udbygger og forstærker organisationen med bedre fokus på de store vandværker.

*) Vi fastholder politisk synlighed.

*) Vi udvikler vores analysekraft (svar på fakta).

*) Vi igangsætter proces med bred involvering, som skal undersøge mulige

scenarier for modernisering af foreningens fremtidige struktur.

*) Kommunikere "ny start".

*) Vi skal være den forening, der ved mest om drikkevand og grundvand.

Der er sat nyt projekt i gang "Fremtidssikring af Danske Vandværker", der skal indsamle ideer og inspiration til fremtidssikring af Danske Vandværkers forening og struktur, således at foreningen kan matche medlemmernes behov samt at kunne levere det nødvendige i samspillet og påvirkningen af Folketing og dets organer på såvel kort som langt sigt.

Herefter var der stor spørgelyst fra salen om relevante emner.

Ad. 5 Orienteringsrunde fra alle vandråd.

PR introducerede dette punkt og var ordstyrer på punktet.

Som "hjemmeopgave" havde hvert vandråd forberedt en orientering om afholdte aktiviteter og arrangementer.

Kort fortælling.

Hadsund Vand (PR) – bestyrelsen har holdt et tema møde om værkets fremtid og om "hvem skal komme efter os" i forbindelse med rekruttering af nye emner til bestyrelsen. Temamødet gik godt og bestyrelsen opfattede det konstruktivt. I skal bruge netværk og ud og "prikke" til folk.

Brønderslev Vandråd, Per.

Møde om hvordan man yderligere kan samarbejde – således at værket effektivt kører videre. I Aalborg har man i stedet lavet et tæt vandsamarbejde på tværs, men der er det seneste år ændret meget radikalt på det. Der er f.eks. samarbejde om vandetablering i åbent landområder, og der er samarbejde omkring nødforsyning af vand mod et tilskudsbidrag til ovenstående projekter og til nye projekter f.eks. til grundvandsbeskyttelse. Bidraget er et øretilskud pr. m³. Principperne går på samarbejde og solidaritet. I tirsdags havde vi foredrag fra "Analytics", som var velbesøgt.

Jammerbugt Vandråd, Jan.

Et samarbejde kan laves således, at flere vandværker går sammen om at finde personer der kan udføre opgaver for flere værker på regning.

Norup Vandværk, Benny.

Der er 216 forbrugere, vi har lavet den løsning at vores smed har nøgle til værket, så passer han det daglige. Vi har fået en ung mand ind i bestyrelsen idet vi har fortalt ham, at flere af tingene løses via en digital løsning via telefon og en APP, da han hørte det, ville han godt træde.

Løgstør Vand, Albert.

Vi døjer ikke med at finde personer / underleverandører der vil udføre driftsopgaver for os, værkets bestyrelse laver således kun rent bestyrelsesarbejde.

Hjørring Vandråd, Carsten.

Det kører ok ved os – men gennemsnitsalderen er efterhånden oppe på over 65

år. Kommunen er flinke til at samarbejde med os – og af og til presser vandrådet også byrådspolitikere.

Vi er ved at teste noget nyt – vi kører blandt andet workshop og her beder vi deltagerne om at komme emner og ideer til fremtidige mødeemner. Det er svært at få at vide, hvad der interesserer folk.

Vi holder minimum 4 møder årligt.

Frederikshavn Vandråd, Jesper.

Vi har været kanon dygtige til at finde folk til de specialer og arbejdsopgaver de har lyst til, vi har fundet en pumpeansvarlig, en boringsansvarlig osv. osv. Vi har let ved at finde den hjælp vi skal have. Vi er 10 vandværker tilbage, vi har et godt samarbejde med kommunen. Vi er startet forfra, hvordan står det til med regulativer osv. – det er endt med, at der er lavet nyt regulativ. Nu afventer vi, hvad kommunalbestyrelsen siger til det. Vi er nu i gang med at beredskabsplan, da ikke alle har det. Vi skal i gang med LER og digitalisering. De små værker vil gerne have hjælp til de administrative ting.

Rebild Vandråd. Knud.

Vi er 44 vandværker og der er 22 der er medlem – vi er har møde i nær fremtid om at etablere en decideret vandfond. Mange af de små vandværker skal lukkes, vi er i gang med at nedsætte en arbejdsgruppe. Kommunen vil give 150.000 kr., derefter har vi regnet på at vi skal opkræve 0,67 kr. pr m³ for at indsamle 12 mio. kr. til det fremtidige arbejde.

Vesthimmerland Vandråd, Albert V.

Vi er også i gang med at forsøge at lave en vandfond – ideer og lysten er der, men vi er ikke langt nok endnu.

Mors Vandråd, Palle Larsen.

Der er yderligere "træls" lovgivning på vej, men der er ikke politisk enighed. P.t. bøvler vi meget med regler og bureaukrati. Susan supplerende "vi tror ikke disse regler du hentyder til – bliver til noget". Vi har løbende mange aktiviteter og generelt mærker vi stor opbygning.

Vi er kommet sammen om en løsning til analyseprogrammer til alle værker. Det er kørt i stilling, så alle får en fair løsning til rette pris. Vi har et godt samarbejde med kommunen og med forsyningen, som også er medlem af vandrådet. Vi har f.eks. samarbejdet om indsatsplaner. Vi har opnået halv pris på analyser priser og opnået samme analyser for samme pesticider.

Aabybro Vand – Torben.

Mange små vandværker, og meget forskellige vandværker – i forhold til de tidligere kommunegrænser efter kommunalreformen, er forskelligheden et stort problem – derfor er det svært at få fælles fodslag. Vi har et rigtigt godt samarbejde med Jammerbugt Kommune. Vi har haft samarbejde i vandrådet om GDPR og personfølsomme data, men alle er ikke gået med i samarbejdet. Torben kunne godt tænke sig at se en statistik på, hvor mange der har lavet GDPR. Kaj H er stoppet som formand for vandrådet og Jan Lund er ny formand.

Struer Vandråd, Calle.

Vi har holdt rigtig mange velbesøgte kurser om hygiejne og driftsforhold. Kommunen har pålagt at etablere nødforsyning, det er vi uforstående overfor. En gang om året holder vi fast ERFA-møde UDEN dagsorden, hvor alle har taleret og lytter. Vi har forsøgt at få reduceret analysepriserne ud fra kommunens kontrolplan. Jegindø får f.eks. på denne måde reduceret prisen.

Thy Vandråd, Martin.

Vi har haft generalforsamling i vandrådet, vi er cirka 20 værker tilbage og der kom cirka 10 værker. Vi har haft møde med Mors Vandråd og samarbejde. Vi holder snart en temadag – og vi har tanker om at ville lave en aftale omkring fællespris på analyser.

Ad. 6. Afslutning og afrunding ved Regionsformand Per Roth (PR).

Der er tanker om at lave en temadag om LER oplysninger i regionen i det nye år. Foredragsholderen bliver Robert fra Danske Vandværker. Temadagen er endnu ikke endeligt fastlagt.

Vi bør have mere fokus på kommunerne.

PR takkede for et godt møde.

Referent.

Palle L. Nielsen, sekretær.

Region Nord

Bilag – vedlagt program.

Program for regionsvandrådet den 26.- 27. oktober 2018 Hotel Søparken Åbybro

Fredag den 26. oktober 2018

Kl. 12.00	Ankomst og let frokostbuffet.
Kl. 13.00.	Velkomst v/Region Nord Per Roth.
Kl. 13.05	Indlæg Om Borings konstruktion, Renovering pga. modernisering og forbedret arbejdsforhold omkring boringen. Renovering pga. mekaniske problemer. Renovering pga. vandkemi. Her tænker jeg specielt på nitrat, pesticider mv. v/ PC Brøndboring Christian Christiansen.
Kl. 14.00	Indlæg af vores politiske chef i Danske Vandværker, Martin Gertz Andersen, der vil holde et indlæg om foreningens politiske indsatsområder og om at bruge rent drikkevand til udvinding af varme
Kl. 15.15	Eftermiddagskaffe og indkvartering på enkeltværelser.
Kl. 15.30	Indlæg af direktør Susan Münster. Danske Vandværkers Strategi frem til 2020

- Kl. 16.00 Sidste nyt fra foreningen v/direktør Susan Münster
- Kl. 16.30 Orienteringsrunde.
Hvert vandråd orienterer om afholdte aktiviteter og arrangementer.
- Kl. 18.00 Mødeafslutning og afrunding v/Per Roth, Region Nord.
- Kl. 19.00 Middag med 2 retters menu.
- Kl. 21.00 Aftenkaffe
Overnatning.

Lørdag den 27. oktober 2018.

- Kl.08.00-09.30 Morgenbuffet og afrejse